

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbiorców pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena polejczyka numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 6130a.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Najów, Marji P. 52. Tel. 2245. Skrz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują ogłoszenia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł.
Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadstanie 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobną ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Kalendarze ogł. drobny 20, 150. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych cenę o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skończone, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Sklep „Goniec Częstochowski”, ul. Panny Marji 26. — Telefon nr. 2358.

Dwie klęski

Niewiadomo skąd wzięło się u nas paradoksalne określenie urodzaju jako klęski. Ze stanowiska gospodarczego niema to w naszych warunkach żadnego uzasadnienia ponieważ Polska nie jest krajem, posiadającym stale duże nadwyżki eksportowe, jak Kanada lub Argentyna, a nasz eksport zbożowy wywołany jest prawie wyłącznie spadającą konsumpcją. Poprostu pod naciskiem sekwestratora i komornika rolnik sprzedaje więcej niżby należało, „zaciskając pas”. Czynność ta atoli ma pewne naturalne granice, oznaczone potrzebami fizjologicznymi, choćby minimalnymi, żywego organizmu zarówno człowieka jak hodowanego inwentarza.

W roku bieżącym grozi nam jeżeli nie nieurodzaj, to w każdym razie znacznie mniejszy od zeszłorocznego zbiór, o 10-30 proc., zależnie od okolicy. Gdyby urodzaj miał być klęską, to obecnie należałoby się spodziewać, że przed rolnictwem skutkiem mniejszych zbiorów otwierają się nader różowe horoskopy. Nietrudno wszakże dojść do wniosku, że nadzieje i rachuby podobne będą nader zawodne. Miełszy bowiem już lata zbiorów małych i nie można powiedzieć, aby właśnie wówczas rolnictwo wzmożło się na siłach.

Nacisk bowiem zarówno wierzycieli jak urzędów skarbowych zeszkolony był głównie na okres późniejszy. Pod naciskiem tym rolnik gwałtownie sprzedaje zboże, niezależnie od tego, czy go ma mniej, czy więcej. Przy nadmiernej podaży ceny spaść muszą, a im większy jest spadek, tem więcej rolnik zboża musi sprzedać. Tworzy się istne błędne koło, z którego wyjście — jeżeli można użyć tego słowa — znajduje się dopiero na wiosnę, kiedy w kraju zboża już niema i trzeba je sprowadzać z zagranicy. Skutkiem bowiem braku większych magazynów i elewatorów, pozwalających na dłuższe przechowanie zboża, wyrzuconego na rynek, mu simy je wywozić zagranicę po cenach dumpingowych, a więc z wielką stratą skarbu potę, aby po paru miesiącach sprowadzać je stamtąd z powrotem po cenach znacznie wyższych. Niejednokrotnie to już bywało.

Sprawa przedstawia się wręcz niepokojąco, a doniosłość jej jest oczywista. Nie można przejść obojętnie obok perspektywy sprowadzenia do kraju rolniczego na wiosnę zboża, z wielką stratą zarówno dla skarbu, jak bilansu handlowego, jak wreszcie całej gospodarki narodowej. Należy więc uczynić wszystko, co jest w naszej mocy, aby rolnik nie był zmuszony do masowej sprzedaży już po żniwach, innymi słowy, trzeba zwolnić nacisk zarówno wierzyciela, jak i fiskusa.

Zrobić to przytem należy możliwie szybko. Zbiory tegoroczne skutkiem upałów i suszy wiosennej będą przyspieszone niemal o miesiąc, w każdym razie za 2 tygodnie rozpocznie się już zbiór rzepaku, w kilka dni potem naj-

ważniejszego naszego zboża — żyta. Wobec dużej ilości gleb lekkich, na których susza szczególnie dała się we znaki, spodziewać się można już w

Marszałek Piłsudski na konkursie jeździeckim.

W ub. środę rozegrany został na stadionie w Łazienkach klasyczny konkurs „Armii Polskiej” im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na zawody przybył Pan Marszałek Piłsudski, który z wielkiem zainteresowaniem śledził przebieg zawodów aż do końca, osobiście rozdając nagrody i dekorując zwycięzców. Na zdjęciu — Pan Marszałek Piłsudski rozdaje nagrody zwyciężcom.

Już toczą się rokowania

O POWRÓT NIEMIEC DO GENEWY?

London. — „Times” w następujący sposób formuluje sytuację w Genewie: W związku z propozycją min. Barthou otoczenie Hendersona zadowolone jest ze zmiany atmosfery, wyrażającej się w wysuniętej przez Barthou konkretnej propozycji. Rezultat ten traktuje się jako bezpośredni skutek zdecydowanego stanowiska, jakie zajął Henderson wobec min. Barthou.

Francuzi natomiast, na podstawie wiadomości z Niemiec, wydają się być jeszcze bardziej pewni, aniżeli przedtem służąc swojej taktyki, opartej na przesądzeniu o postępującej słabości hitlerystów.

W Genewie uporczywie utrzymują, że prywatne rozmowy pomiędzy Niemcami a jednym lub dwoma mocarstwami są już w toku. Dalej, że zwrócić się do Niemiec co do udziału ich w pakcie bezpieczeństwa, proponowanym przez Francję

pierwszej połowie lipca ukazania się nowego zboża na rynku. O ileby do tego czasu zarządzenia, na potrzebę wydania których koła rolnicze wskazywały niejednokrotnie, się nie ukazywały, mogłoby to mieć następstwa nader ujemne. Nie jest to żaden deficyt, lub patrzenie przez ciemne okulary,

lecz najbardziej realna rzeczywistość! niejednokrotnie potwierdzona doświadczeniem lat ubiegłych. Jeżeli przy „klęsce” urodzaju bezkarnie możemy wywieźć tylko 5-6 proc. naszych zbiorów, to obecnie rozmiar klęski konieczności przywozu wiosennego z zagranicy zboża w chwili obecnej trudno określić. Że jednak byłaby to klęska prawdziwa, bez cudzysłowu, nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Sprzeczne opinie o przyczynach zamachu na Litwie.

Ryga. — W Rydze kursowały dwie wersje co do przyczyn przewrotu politycznego na Litwie.

Według jednej — przewrót inspirowany był przez Niemcy i miał na celu obalenie rządu Tubialisa i Smetony i zmianę polityki w okręgu klajpedzkim.

Według drugiej wersji, bunt został wszczęty przez część garnizonu kowieńskiego, niezadowolonego z polityki wobec Polski. Wystąpienie miało na celu zmuszenie rządu do nawiązania rokowań z Polską.

Według otrzymanych tu wiadomości, szef sztabu gen. Kubieluna podał się do dymisji.

Wiadomości, jakie nadeszły przez Berlin o aresztowaniu gubernatora Nowakasa i premiera Tubialisa, nie znajdują w Rydze potwierdzenia.

Jak się odbył zamach stanu na Litwie? Sprzeczne doniesienia z Kowna.

Ryga. — Jak już donieśliśmy, w Rydze otrzymano wiadomość, że w Kownie nastąpił przewrót państwowy. Do steru rządów dojdzie Waldemaras, a gabinet tautiników został obalony.

Następna wiadomość głosiła, że w garnizonie kowieńskim wybuchł bunt. Miaowicie w czasie alarmu nocnego, urządzono przez ministerstwo obrony krajowej, część garnizonu skorzystała z ciemności i próbowała opanować najważniejsze punkty i budynki państwowe.

Pomiędzy wojskami wiernymi Smetonie i Tubialisowi a zbuntowanymi doszło do wzajemnej strzelaniny.

Dalsze wiadomości donosiły, że w nocy na 7 b. m. w czasie próbnego alarmu nastąpiło nieporozumienie pomiędzy oddziałami wojskowymi, w czasie którego padło kilka strzałów. Z nieporozumienia tego skorzystała grupa wojska, która stała na czele spisku, mającego na celu przywrócenie Waldemarasa do władzy. Grupa ta usiłowała stawić opór pozostałym wojskom. Wojska wierne rządowi stłumiły bunt.

Według wiadomości nadeszłych w południe z Kowna, panuje tam całkowity spokój. Przeprowadzane są masowe rewizje i aresztowania wśród wojskowych. W mieście ogłoszony został stan oblężenia. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna stolicy z prowincją została częściowo przerwana.

Berlin. — Niemieckie Biuro Informacyjne ogłosiło następującą wiadomość z Tyłzy:

Z Kowna donoszą, że ubiegłej nocy dokonano tam zamachu wojskowego, który zainicjowany był przez zwolenników byłego premiera Waldemarasa. Jeszcze w ciągu nocy Waldemaras przewieziony został w samolocie z miejsc swego zesłania w okolicy Kowna. Został on przez swoich zwolenników obwołany premierem. Znajduje się w gmachu sztabu generalnego.

Wojsko objęło władzę w swe ręce. Czynniki urzędowe jednak mają stać po stronie rządu.

Prezydent Smetona wzbrania się pertraktować z powstańcami. Od godz. 2-jej w nocy do 7-jej rano wszystkie urzędy, obsadzone były przez wojsko. Ultimatum postawione prezydentowi Smetonie upłynęło w godzinach południowych. Widocznie zostało ono przedłużone.

W obecnej chwili niemożliwym jest przewidzieć, jaki obrót przyberze rozwój wypadków. Wśród aresztowanych znajdują się ma również gubernator

JUŻ od niedzieli
w „Goncu Częstochowskim”
nowa powieść!

W naszym odcinku powieściowym rozpoczynamy od niedzieli druk nowej powieści miejscowego autora Ludomira Kucharskiego p. t.

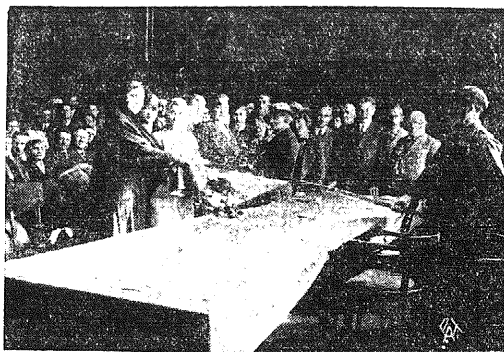
W odmętach nałogu

Niezwykłe ciekawa powieść sensacyjna. odsłania tajemki zbrodniczej szajki handlarzy kokaina, barwna zaś akcja, przenosząca się z Warszawy do Afryki, obok emocjonujących epizodów walki dzielnego komisarza policji z trucielami zawiera romantyczne przeżycia dwu młodych kobiet.

Czytajcie więc ciekawą i sensacyjną powieść
od dnia 10-VI.

Ślubowanie
Instruktorek Związku Strzeleckiego w Poznaniu.

W tych dniach odbył się w Poznaniu akt ślubowania instruktorek Związku Strzeleckiego. Zdjęcie nasze przedstawia akt ślubowania przy sztandarze.

Ze świata

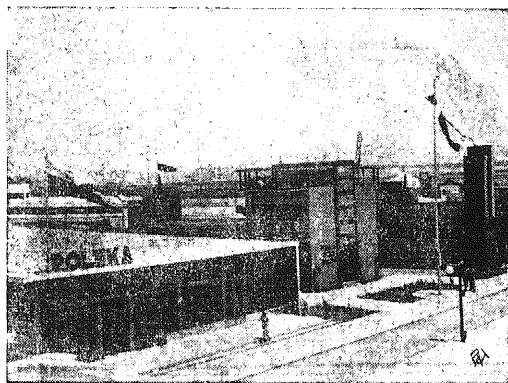
(X) **Polacy z Ameryki liczą na zjeżdżanie do Ojczyzny.** Jak donosi Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy, za okazji II Zjazdu Polaków z Zagranicy przybędzie do Polski wielka ilość wycieczek. M. in. ze Stanów Zjednoczonych zorganizowały swój przyjazd okrętami Linii Gdynia — Ameryka wycieczki: Związku Podhalan, Sokółstwa Polskiego, Syndykatu Dziennikarzy, Stowarzyszenia Studentów, Stowarzyszenia Lekarzy i Dentystów. Wszystkie wycieczki z Ameryki — z wyjątkiem wycieczki Związku Podhalan, której przyjazd do Gdyni nastąpił dnia 29 maja r. b. — przybędą do Polski dnia 18-go lipca r. b. Wycieczka młodzieży polskiej z Kanady przybędzie do Gdyni również w dniu 18-go lipca r. b. Dzięki znacznym zniżkom kolejowym, jakie uzyskała Rada Organizacyjna w kraju dla przybywających do Polski wycieczek, Polacy z zagranicy, a zwłaszcza ze Stanów Zjednoczonych, liczą na odwiedzenie w tym roku swą Ojczyznę.

(X) **Tajemnicza tancerka.** W paryskim Folies Bergere występuje w roli tajemniczej tancerki — tancerz Lesieur, odznaczający się kobiecą sylwetką i zadziwiającą zwinnością. — Jego występy cieszą się tam niezwykłym powodzeniem.

(X) **Stalówki ze szkła** zostały zalecone do użycia w szkołach w Czechosłowacji przez ministerstwo oświaty. Stalówki szklane mają tę wyższość, jakoby nad zwykłymi stalowymi, że dłużej trwają,

że nie rdzewieją, dają się łatwo oczyścić etc. A potem chodzi wladzom o to, że stalówki tego rodzaju mogą być wyrabiane w kraju, podczas gdy pióra stalowe sprowadzane przeważnie z zagranicy.

(X) **Odebrał sobie życie z rozpaczy samobójstwa** zdarzyła się na centralnym cmentarzu wiedeńskim, 68-letni kupiec, pochodzący ze Lwowa, Paweł Stewiczek zastrzelił się na grobie swej żony, która zmarła przed rokiem. Przy zwłokach znalaziono listy pożegnalne, z których wynika, że samobójstwo było oddawna postanowione i przygotowane. Głównym

Pawilony polskie na targach w Tel-Awiewie. Pośrodku pawilon łódzki.

motywem tego kroku było osamotnienie Stewiczka po śmierci żony. Przyczyniło się zapewne też do tego poniesienie znacznych strat finansowych. Stewiczek był bowiem współnikiem wiedeńskiej firmy, której interesy ostatnio szły bardzo źle.

Śmiały projekt

francuskich inżynierów.

Chcą zbudować wieżę na 2 km. wysoką.

Dwaj inżynierowie francuscy specjaliści od konstrukcji żelazo-betonowych — Lossier i Faure-Dujarric zgłosili w Komitecie organizacyjnym Wystawy światowej, która odbędzie się w Paryżu w r. 1937, sensacyjny projekt zbudowania olbrzymiej wieży wysokości 2,000 mtr. — Dwukilometrowej wysokości wieża zbudowana z żelazo-betonu byłaby główną atrakcją wystawy i mogłaby zarazem oddać wielkie usługi na wypadek wojny, gdyż na najwyższej platformie urządnoby lotnisko, mogące pomieścić całą eskadrę samolotów myśliwskich, co w dużym stopniu ułatwiłoby obronę miasta przed atakiem powietrznym.

Projektowana wieża mierzyłaby u podstawy 210 mtr., najniższa platforma znajdowałaby się na wysokości 300 mtr. — Prócz wielkiej liczby wind, posiadałaby ona blisko 12-kilometrową jezdnię betonową dla samochodów.

W kołach fachowych projekt budowy

Czy wiecie, że...

...niemowlęta indyjskie posiadają bardzo oryginalne środki lokomocji. Indyjanki, zajęte całą dzieńną pracą, umieszczają dziecko w płachcie umocowanej do szyi lub do pasa, w worku, powieszonym na plecach, albo w koszyku, umieszczonym na głowie. Są też i matki, noszące swe maleństwa w glinianych wiankach, przytwierdzonych do ramion.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

SOBOTA, 9 CZERWCA.

Warszawa — fala 1415 m. moc 120 kW.
6:30 Audycja poranna. 12:10 Koncert zespołu Z. Grossmana. 13:05 Muzyka popularna (płyty). 16:00 Muzyka lekka. Wykonawcy: orkiestra jazzowa pod dyr. A. Furmańskiego i Xenia Grey (piosenki). 17:00 Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Echa lesne” St. Zeromskiego w radiotonizacji L. Buszczyńskiego, ucznia klasy 5-jej gimn. im. L. Lorentza. 17:25 Albert Sandler i jego orkiestra (płyty). 18:00 Co czytać? (feljeton literacki). 18:15 Koncert kameralny. Wykonawcy: Tad. Szulc lub do pasa, w worku, powieszonym na plecach, albo w koszyku, umieszczonym na głowie. Są też i matki, noszące swe maleństwa w glinianych wiankach, przytwierdzonych do ramion.

L. WOLFF.

W poszukiwaniu ojca

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

Kapitan wstał natychmiast. — W takim razie jedziemy, panie doktorze.

Wyszli z hotelu i wsiedli do samochodu Barkera.

Z przyspieszonym biciem serca wstępował kapitan po stępkających i trzeszczących schodach ubogiej kamienicy na Freta. Doktor Turner otworzył drzwi wejściowe i przepuścił Daniela. Nic się nie zmieniło w pierwszym pokoju. Dokoła stołu stały w zwykłym porządku trzy krzesła, na których kiedyś siedzieli jego ojciec, Nadja on. Gdzie się podział ojciec? Barker spojrzął na próżne krzesło i uczył w gardle bolesny skurcz.

— Gdzie pan znalazł brata? — W następnym pokoju, milordzie. Kapitan wszedł do pokoju Nadji, który był jeszcze biedniej umeblowany niż pokój ojca: żelazne łóżko, krzesło, waska szafka i małe lustro ścienne. Daniel stanął na progu, oparł się o drzwi i bezradnym wzrokiem powiódł wkoło. Doktor Turner otworzył okno.

— Może mi pan wytłumaczyć, co tu się stało? — To na zawsze zostanie tajemnicą — odpowiedział wymijająco doktor Turner.

Odpowiedź nie zadowoliła Barkera. — Ale z pewnością pan doktor wyrobił sobie jakiś sąd o wypadku?...

— Tylko hipotezy... milordzie... na niczem nie oparte domysły. — Byłbym bardzo wdzięczny, gdyby pan chciał podzielić się ze mną temi domysłami.

— Nie wiem nic pewnego, milordzie. — Więc niech pan powie, co pan przypuszcza.

Doktor Turner zwrócił uwagę na wyraz twarzy Barkera i postanowił mówić.

— Wyobrażam sobie następujący przebieg tragicznego wydarzenia. Daniel wstrzymał oddech. — Nadja telefonowała do lorda Ryszarda i zaprosiła go tu. Przyszł i zastał ją sama. Brat panna był zawsze zanadto agresywny w stosunku do kobiet i uważał, że w logicznej konsekwencji tego spotkania dziewczyna musi mu ulec.

— Z czego pan to wnioskuję? — zawołał oburzony Daniel. — Znalazłem lorda martwego w łóżku.

Barker skamieniał. Spojrzął na łóżko, potem na doktora Turnera. — Ale śmierć, czym pan tłumaczy śmierć?

— Pański brat, milordzie — jak już miałem zaszczyt zaznaczyć przy naszym pierwszym spotkaniu — cierpiał na ostrą formę reumatyzmu, który w ciągu ostatnich kilku lat zaczął zagrażać sercu. Ostatecznie to się przeistoczyło w wadę serca. Nagły przestrach mógł go zabić.

— Co mogło spowodować przestrach? — Nadja. — Nadja?

— Moje przypuszczenie do pewnego stopnia potwierdza ślad, który spostrzegłem. Mówię, do pewnego stopnia, milordzie.

— Co za ślad?

— Kiedy wszedłem do pokoju, zauważyłem na ścianie obok łóżka ślad od kuli. W zestawieniu z pozycją ciała można było wywnioskować, że strzał został oddany do leżącego, nie wchodząc w to z jakim zamiarem — trafienia, czy chybnia. Niema nic takiego, co by wskazywało na jedną z tych możliwości.

Doktor Turner zbliżył się do łóżka, odsunął je trochę i ślad kuli stał się widoczny.

— Gdy to zobaczyłem i przekonałem

się, że na ciele lorda Ryszarda niema ani rany, ani nawet draśnięcia, postawiłem łóżko tak, by zakrywało dziurę. Ponieważ oprócz mnie nikt jej nie zauważył, zostawiłem to odkrycie przy sobie, bo mogłoby spowodować niepotrzebne komplikacje dla Jacka Hornera i dla Nadji Nikitin.

— Za to również bardzo dziękuję, panie doktorze. Jestem wielkim dłużnikiem pana.

— Nie, nie, milordzie — zaprotestował żywo doktor Turner. — To ja jestem pańskim dłużnikiem.

— Jeśli wszystko się odbyło tak, jak pan doktor przypuszcza, to jeden szczegół pozostaje jednak dziwny — że nikt w całym domu nie słyszał wystrzału.

— Myślałem i o tem, milordzie. Tu mogą być dwie ewentualności: albo w tym domu strzał nie dziwi nikogo, więc mieszkańcy nie zwracają uwagi na taką bagatelę, albo rewolwer miał tłumik. — Barker zrobił gest powątpiewania.

— Zaznaczam jeszcze raz, milordzie, że są to tylko hipotezy i przytem łatwe do obalenia. Naprzykład nie jest wykluczone, że ślad kuli powstał dawniej, przy innych okolicznościach. Oprócz tego przeciw moim domysłom najwięcej przemawia to, że nie znajduje żadnego powodu, dla którego Nadja Nikitin usiłowałaby zamordować pańskiego brata.

Barker przypomniał sobie jak dziewczyna uparcie twierdziła, jeszcze nie znając jego brata, że to jest zły człowiek; wywołał w pamięci pełną nienawiści spojrzenie, jakim darzyła zmarłego oraz prorocze słowa panny Wołyńskiej, że piękna Rosjanka odegra doniosłą rolę, pozostając wielką niewiadomą — ale czy warto mówić o tem doktorowi Turnerowi?

Milcząc wrócił do pierwszego pokoju, wziął krzesło i usiadł. Po chwili, zwracając się raczej do siebie, zapytał cichym głosem, z którego przebiegały obawy i rozpacz:

— Co się dzieje teraz z moim ojcem? — Niech mój pan pozwoli iść swoją drogą, milordzie — odpowiedział bardzo ostrożnie doktor Turner. — Osobiście uważam, że pan nie ma prawa przeszkadzać w tem i niepokoić się.

Barker nie starał się sfłumaczyć uczucia okropnej, nurtującej w nim ulgę. Ukrył twarz w dłoniach.

— Ciężko to znieść. Tak strasznie ciężko...

Doktor Turner zbliżył się do niego. — Milordzie. Biblia głosi świętą, odwieczną prawdę. Jest pocieszenie i mądrość w jej słowach: „Nie będą zabici owoce za syny, ani synowie za ojców, ale każdy za grzech swój umrze”.

Barker odjął ręce od twarzy i wstał energicznie.

— Tak. Każdy za grzech swój umrze.

O tej samej godzinie panna Henryka Wołyńska, która przyjechała do Niemcewiczy odwiedzić wuja Olgierda i podreperować nadwężone nerwy, zabrała się do pisania pierwszego rozdziału swojej nowej powieści. Nie mogła wiedzieć, że dokończenie napisze największy i najgenialniejszy autor, któremu nigdy nie brakuje ani tematów, ani fantazji twórczej, bo napisze samo życie.

W kilka miesięcy później w stołecznych gazetach, w dziale kroniki towarzyskiej ukazała się skromna notatka:

„Dnia 1 b. m. w Płocku w kościele św. Stanisława ks. Kanonik Małik pobłogosławił związek małżeński między Danielem Barkerem lordem Tyronelem a panną Henryką Wołyńską. Po ślubie młoda para odjechała do okolicznego majątku Wola Wiśniowiecka.

Należy zaznaczyć, że przed dwoma miesiącami lord Tyroneł odkupił te dobra, należące ongiś do jego babki, z domu ks. Natalji Wiśniowieckiej”.

KONIEC.